

კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებით

მირანდა მიქაძე

**ევროკავშირის თავდაცვისა და უსაფრთხოების
პოლიტიკა და საქართველოში კონფლიქტების
დარეგულირება**

პოლიტიკის მეცნიერების დოქტორის აკადემიური
ხარისხის მოსაპოვებლად წარმოდგენილი დისერტაციის

ა ვ ტ ო რ ე ფ ე რ ა ტ ი

თბილისი, 0141, საქართველო

2021

სამეცნიერო ნაშრომი შესრულებულია კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის პოლიტიკის მეცნიერების სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამაზე.

სამეცნიერო ხელმძღვანელები:

ვახტანგ მაისაია

პოლიტიკის მეცნიერების დოქტორი,
კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის
პროფესორი

რევაზ ჯორბენაძე

ფსიქოლოგიის დოქტორი,
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი

ოფიციალური რეცენზენტები:

გუგული მალრაძე

ფსიქოლოგიის დოქტორი,
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი

ეკა ბერაია

ამერიკათმცოდნეობის დოქტორი,
კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის
ასისტენტ-პროფესორი

დისერტაციის დაცვა შედგება 2021 წლის 23
დეკემბერს, 14:00 საათზე, კავკასიის საერთაშორისო
უნივერსიტეტის სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის
პოლიტიკის მეცნიერების სადოქტორო
საგანმანათლებლო პროგრამის სადისერტაციო საბჭოს
სხდომაზე.

მისამართი: 0141, თბილისი, ჩარგლის ქუჩა N 73,
კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის პირველი
კორპუსი, 305 აუდიტორია.

დისერტაციის გაცნობა შესაძლებელია კავკასიის
საერთაშორისო უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში.

სადისერტაციო საბჭოს მდივანი: კავკასიის
საერთაშორისო უნივერსიტეტის ასოცირებული
პროფესორი **პეტრე მამრაძე**.

ნაშრომის ზოგადი დახასიათება

თემის აქტუალურობა. საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ, მსოფლიოში დაიწყო ცვლილებების ხანა. მსოფლიოში მომხდარ რადიკალურ გეოპოლიტიკურ ცვლილებებთან ერთად, ვითარდებოდა და იცვლებოდა საერთაშორისო ორგანიზაციების ფუნქციონირება, მიმდინარეობდა პოლიტიკური, ეკონომიკური და რეგიონული დაპირისპირებები, რომლებიც თავისებურ დაღს ასვამდა საერთაშორისო სისტემას. სწორედ ამიტომ, გაიზარდა საერთაშორისო ორგანიზაციების როლი და მნიშვნელობა ანარქიულ საერთაშორისო სისტემაში და ისინი თანდათანობით ჩამოყალიბდნენ, როგორც მნიშვნელოვანი გლობალური აქტორები, რომლებიც აქტიურად არიან ჩართული უსაფრთხოების რეფორმასთან დაკავშირებულ პროექტებში, განსაკუთრებით კონფლიქტურ და პოსტკონფლიქტურ ქვეყნებში და

აქტიურ როლს ასრულებენ საერთაშორისო პოლიტიკურ არენაზე.

თუ რომელიმე ორგანიზაციას ან გაერთიანებას აქვს პრეტენზია მსოფლიო მშვიდობაში საკუთარი წვლილის შეტანაზე, მათ შორის აუცილებლად უნდა იყოს განხილული ევროკავშირი (EU), რომელიც არის უნიკალური ეკონომიკური და პოლიტიკური ორგანიზაცია ევროპის ქვეყნების ურთიერთმიმართებისა და ურთიერთდამოკიდებულების ჭრილში, რომელიც თავისი არსებობით დიდი როლს თამაშობს მშვიდობის დამყარებაში.

21-ე საუკუნეში ევროკავშირის თავდაცვა და უსაფრთხოება განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი გახდა ბოლოდროინდელი მოვლენების ფონზე. ევროპის წინაშე კვლავ დგას უშიშროებისა და უსაფრთხოების საკითხები, რომლებმაც მნიშვნელოვანი როლი უნდა ითამაშოს წევრი სახელმწიფოების პოლიტიკური და ეკონომიკური სტაბილურობის განმტკიცების საქმეში.

ევროპამ უნდა შეძლოს საკუთარი გეოპოლიტიკური და სტრატეგიული ინტერესების დაცვა და ერთიანი უშიშროებისა და თავდაცვის პოლიტიკის ჩამოყალიბება. ევროკავშირის საერთო თავდაცვისა და უსაფრთხოების პოლიტიკა ევროკავშირის ყველაზე „ახალგაზრდა“ პოლიტიკის ნაწილია, რომელსაც საფუძველი ჩაეყარა მანამ, სანამ ის ოფიციალურად გახდებოდა ევროკავშირის საერთო საგარეო და უსაფრთხოების ნაწილი.

ერთიანი უსაფრთხოებისა და თავდაცვის პოლიტიკა (CSDP) საშუალებას აძლევს ევროკავშირს, წამყვანი როლი შეასრულოს სამშვიდობო (სამოქალაქო და სამხედრო) მისიებში, როგორც ევროპაში, ასევე, მსოფლიო მასშტაბით, კრიზისების მართვის და/ან საჯარო სექტორის რეფორმირების მიზნით, რაც წარმოადგენს ყოვლისმომცველ მიდგომას კრიზისის მენეჯმენტთან მიმართებაში, სამოქალაქო და სამხედრო აქტივებზე დაყრდნობით.

მსოფლიოში ევროკავშირი ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ორგანიზაციაა, როგორც პოლიტიკური, ეკონომიკური, ასევე, სამხედრო თვალსაზრისით. ბოლო პერიოდში, განსაკუთრებით მას შემდეგ, რაც დიდმა ბრიტანეთმა ქვეყანაში ჩატარებული რეფერენდუმის საფუძველზე დატოვა გაერთიანება, მიუხედავად ერთგვარი ევროსკეპტიციზმისა, ევროკავშირი მაინც მსოფლიო მნიშვნელობის მთავარ მოთამაშედ რჩება და მის მიმართ ინტერესი დღითიდღე იზრდება. იგი მსოფლიოში მიმდინარე ყველა პოლიტიკურ, ეკონომიკურ და კულტურულ სფეროში მონაწილეობს და სერიოზულ გავლენასაც ახდენს.

პოსტსაბჭოთა სახელმწიფოებისა და, მათ შორის, საქართველოს დაინტერესება და სწრაფვა ევროკავშირში ეწინააღმდეგება რუსეთის სტრატეგიულ ინტერესებს, ის ცდილობს არამართო შეინარჩუნოს, არამედ უფრო გააძლიეროს თავისი გავლენა სამხრეთ კავკასიის რეგიონზე. რუსეთის მიერ საქართველოს ტერიტორიების ოკუპაცია და გაყინული კონფლიქტები

უსაფრთხოების დილემის წინაშე აყენებს საქართველოს და საფრთხეს უქმნის მის ეროვნულ ინტერესებს, სტაბილურობასა და კონფლიქტების მშვიდობიან მოგვარებას.

კვლევის მიზანი და ამოცანები

კვლევის ძირითადი მიზანია ევროკავშირის თავდაცვისა და უსაფრთხოების პოლიტიკისა და საქართველოში კონფლიქტების დარეგულირების მთავარი გამომწვევი მიზეზების შესწავლა. კვლევაში განხილულია ერთიანი საგარეო და უსაფრთხოების პოლიტიკის ჩამოყალიბების ისტორია და ის ფაქტორები რომელთაც განაპირობებს და დღის წესრიგში დააყენეს აღნიშნული პოლიტიკის შექმნის აუცილებლობა. არსებულ თეორიაზე დაყრდნობით შევეცდებით ავხსნათ საქართველოში ევროკავშირის ჩართულობის ის მახასიათებლები, რომლებიც მნიშვნელოვან გავლენას

ახდენს ქვეყნის მშვიდობიან და დემოკრატიულ განვითარებაზე.

ზემოთ ხსენებული მიზნის მისაღწევად დავსახეთ შემდეგი ამოცანები:

- ევროკავშირის როლის გაანალიზება მსოფლიოს უსაფრთხოების უზრუნველყოფის საქმეში;
- ევროკავშირის თავდაცვისა და უსაფრთხოების პოლიტიკის შესწავლა, ევროკავშირისა და საქართველოს შორის არსებული ურთიერთობების გაანალიზება და იმ ფაქტორების იდენტიფიცირება, რომლებიც მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ საქართველოში არსებული კონფლიქტების დარეგულირების საქმეში;
- ევროკავშირის უსაფრთხოების ახალი გამოწვევების რეგიონული ასპექტების გაანალიზება.

ნაშრომის ძირითადი საკვლევე კითხვები

აღნიშნული სადისერტაციო ნაშრომის საშუალებით შევეცდებით, პასუხი გავცეთ ქვემოთ მოცემულ საკვლევ კითხვებს, რომლებიც შემუშავებულია აღნიშნული ამოცანების გადასაჭრელად:

1. როგორია ევროკავშირის უსაფრთხოებისა და თავდაცვის პოლიტიკა მსოფლიოში?
2. როგორ უზრუნველყოფს ევროკავშირი მსოფლიოში უსაფრთხოების კონტროლსა და თავდაცვის პოლიტიკის გატარებას იქ, სადაც ირღვევა ადამიანის უფლებები?
3. რამდენად ეფექტიანია ევროკავშირის ინტერვენციები კონფლიქტების მოგვარების საკითხში?
4. როგორ ახორციელებს ევროკავშირი საქართველოში არსებული კონფლიქტებში ჩართვას?

5. რამდენად ეფექტიანად მოქმედებს ევროკავშირის უსაფრთხოების პოლიტიკა საქართველოს კონფლიქტის დარეგულირების მიზნით?

ნაშრომის ჰიპოთეზები:

I ჰიპოთეზა. 21-ე საუკუნეში, არცერთი სახელმწიფოს, არ შესწევს ძალა, რომ მხოლოდ დამოუკიდებლად დაარეგულიროს სხვადასხვა სახის კონფლიქტები და სუპრანაციონალური ორგანიზაციები მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ უსაფრთხოებისა და მშვიდობის შენარჩუნების საკითხში.

II ჰიპოთეზა. ევროკავშირი, როგორც დამოუკიდებელი მოთამაშე, აქტიურად არის ჩართული მსოფლიო კონფლიქტების მოგვარებაში და ახორციელებს სამხედრო ოპერაციებსა და სამოქალაქო მისიებს, თუმცა, ევროკავშირის წევრ ქვეყნებს შორის განსხვავებული პოზიციები ხელს უშლის ევროკავშირის ეფექტურ ჩართულობას საქართველოს კონფლიქტების

მოგვარებაში, ხოლო მისი ნაკლებად თანამიმდევრული პოლიტიკა და მოქმედება ამცირებს ევროკავშირის პოტენციალს ამ პროცესის დარეგულირებაში.

კვლევის საგანი და ობიექტი

კვლევის საგანი - ევროკავშირის თავდაცვისა და უსაფრთხოების პოლიტიკა და მისი როლისა და ფუნქციის არსი მსოფლიოში.

კვლევის ობიექტი - ევროკავშირის როლი საქართველოს კონფლიქტების მოგვარებაში და მისი გავლენა საერთაშორისო პროცესებზე.

თემის მეცნიერული სიახლე

სადისერტაციო ნაშრომის მეცნიერული სიახლე მდგომარეობს სამეცნიერო მეთოდოლოგიური საფუძვლების ახალი სახით გააზრებაში, სიღრმისეულად არის შესწავლილი და დეტალურად გაანალიზებულია ევროკავშირის ჩართულობა შიდა და გარე კონფლიქტების დარეგულირებაში და მათი ორმხრივი

მიმართება არსებული კონფლიქტებისადმი. პირველად შემუშავებული და აღწერილი იქნა ევროკავშირის როლი მათემატიკური თამაშის თეორიის გამოყენებით და განხილული იქნა კონფლიქტების დარეგულირების სფეროში უსაფრთხოების შესაძლო ვარიანტები. ასევე, დისერტაციაში, შესაძლო მოქმედებების აღსაწერად, გამოვიყენეთ „პატიმრის დილემის“ მოდიფიცირებული ვარიანტები, რომლითაც გამოიკვეთა, რომ მშვიდობიან მოლაპარაკებებსა და კონფლიქტის ტრანსფორმაციას ალტერნატივა არ გააჩნია.

ნაშრომში აღწერილია ევროკავშირის მისიის ხელისშემშლელი და ხელშემწყობი ფაქტორები მსოფლიოში და, კერძოდ, საქართველოს კონფლიქტებში, რომელიც ერთის მხრივ, უზრუნველყოფს ახალი ცოდნის შექმნას კვლევაში წარმოდგენილ მნიშვნელოვან და აქტუალურ საკითხებთან დაკავშირებით, ხოლო, მეორე მხრივ, კვლევის შედეგების საზოგადოებისთვის ახალ, საინტერესო ჭრილში მიწოდებას.

დისერტაციის თეორიული და პრაქტიკული

მნიშვნელობა

- ✓ ნაშრომი დამოუკიდებელი მკვლევრის თვალსაზრისითა და, პოლიტიკური დოკუმენტისგან განსხვავებით, იძლევა პრაქტიკულ და მიუკერძოებელ რეკომენდაციებს;
- ✓ ნაშრომი, როგორც სამეცნიერო წყარო, სასარგებლო იქნება ანალოგიური პრობლემებით დაინტერესებული მკვლევრებისთვის;
- ✓ მასალის გამოყენება შესაძლებელია სასწავლო პროცესში უმაღლესი სწავლების საფეხურებზე.

თემის დამუშავების დროს გამოყენებული

მეთოდოლოგია:

რიჩარდ კონის „თანამშრომლობითი უსაფრთხოების თეორია“, რომლის მიხედვით, გავრცელებულია საერთაშორისო უსაფრთხოების ორი

კონცეფცია - კოლექტიური უსაფრთხოება და კოლექტიური თავდაცვა - ამას ემატება კიდევ ორი მნიშვნელოვანი კომპონენტი, რომელიც მოიცავს ინდივიდუალურ უსაფრთხოებასა და სტაბილურობის შენარჩუნებას. ამერიკელი მკვლევარი რიჩარდ კოენი გვთავაზობს უსაფრთხოების ისეთ მოდელს, რომელიც იდეალიზებული ქვაკუთხედიდან პრაქტიკულად აღსრულებადი ხდება.

„ქცვის სტრატეგიები კონფლიქტებში“ ამერიკელმა კონფლიქტოლოგებმა კ. ტომასმა და რ. კილმანმა შეიმუშავეს კონფლიქტის მოგვარების ხუთი სტრატეგია: კონკურენცია, განრიდება, თანამშრომლობა, შეგუება, კომპრომისი. რომლებსაც გააჩნიათ თავისი პრინციპები და შემდეგი სახისაა: „მოგება-წაგება“; „წაგება-მოგება“; „წაგება-წაგება“; „მოგება-მოგება“

ქვემოთ მოცემულია კონფლიქტოლოგების დ. კაჰნისა და რ. აბიგაილის მიერ შემუშავებული

სტრატეგიების მნიშვნელობები, რომელთა მიზანი და ქცევები აღნიშნულ შედეგებს იძლევა.¹

სტრატეგია	დეფინიცია	მიზანი	ქცევა/ტაქტიკა
განრიდება	უკან დახევა	წაგება-წაგება	განრიდება
შეგუება	თანხმობა	წაგება-მოგება	თავის დანებება
კონკურენცია/შეტობრი	აგრესია	მოგება-წაგება	ეგოისტური შეტობრი
კომპრომისი	დათმობა	მოგება - წაგება	ვაჭრობა/გარიგება
თანამშრომლობა	საერთო კმაყოფილება	მოგება-მოგება	მხარდაჭერა როგორც საკუთარი, ასევე, სხვისი

„სოციალური კონსტრუქცივიზმის თეორია“, რომლის თანახმადაც, ადამიანების ცნობიერება და

¹ Cahn, D.D. and Abigail R.A. Managing conflict through communication. Pearson/Allyn and Bacon. 2007.

გამოცდილებაზე დაფუძნებული ცოდნა გავლენას ახდენენ მოვლენათა შეფასებაზე.

ჯონ ნიუმენისა და ოსკარ მორგენშტერნის „თამაშის მათემატიკური თეორია“, რომელიც შერჩეული სიტუაციებით და მათი შესაძლო განვითარებით ემყარება სტრატეგიის თამაშების მათემატიკურ თეორიას.

საკითხის შესასწავლად გამოყენებული კვლევის მეთოდები

კვლევის მიზნისა და ამოცანების შესასრულებლად სადისერტაციო კვლევა ეფუძნება ტრიანგულაციურ გამოყენებას. კვლევის სანყის ეტაპზე მოვიძიეთ და გავაანალიზეთ რელევანტური სამეცნიერო ლიტერატურა, სამეცნიერო ბაზებისა და საძიებო სისტემების საშუალებით გავეცანით დოკუმენტებსა და მეორეულ ინფორმაციას. ჩავატარეთ ინტერვიუები ექსპერტებთან და ორი მოდელირებული ფოკუს ჯგუფი.

დოკუმენტების ანალიზის მეთოდი გამოყენებულია, როგორც დამოუკიდებელი მეთოდი, რომლის საშუალებითაც მოვიპოვეთ საკვლევ საკითხზე არსებული მნიშვნელოვანი ინფორმაცია. დოკუმენტების შერეოვებისთვის გამოვიყენეთ ინტერნეტ ძებნა, აგრეთვე, ხელით ძებნა. ინტერნეტ ძებნა, ძირითადად, განხორციელდა ელექტრონული სამეცნიერო ბაზების - JSTOR, EBSCO Host საფუძველზე. ცალკეულ შემთხვევებში გამოვიყენეთ პოპულარული საძიებო სისტემები (<http://www.google.com>; <http://www.msn.com>; <http://www.search.aol.com>; და ა.შ.). მონაცემების შესაგროვებლად ვისარგებლეთ სიტყვა-გასაღების სხვადასხვა კომბინაციით.

ექსპერტთა გამოკითხვა: სადისერტაციო კვლევის ფარგლებში ექსპერტებთან ჩავატარეთ ინტერვიუები (სულ გამოვკითხეთ 9 ექსპერტი). ექსპერტები შევარჩიეთ დარგის სფეროებიდან მიზნობრივად, მათი ექსპერტული ცოდნის გათვალისწინებით. ინტერვიუების დასაწყისში ექსპერტებს ვაცნობდით კვლევის მიზნს,

ვთანხმდებოდით ეთიკურ სტანდარტებზე. ინტერვიუების ხანგრძლივობა ვარირებდა 30-დან 40 წუთამდე. შემდეგ ეტაპზე მოვამზადეთ დეტალური ტრანსკრიპტები, ხოლო შედეგები გავაანალიზეთ თვისებრივი კონტენტ ანალიზის ტექნიკის გამოყენებით. საქართველოში ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისიის წარმომადგენელი გამოვკითხეთ ელექტრონული ფოსტის საშუალებით. მას გავუგზავნეთ კითხვარი, რომელზეც მივიღეთ წერილობითი პასუხები.

ფოკუს ჯგუფი: ფოკუს ჯგუფი საშუალებას იძლევა, ჯგუფური შეხედულებებისა და დისკუსიის საფუძველზე შევისწავლოთ კონკრეტული საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია ჩვენი კვლევის მთავარ მიზანთან. ამ მეთოდის გამოყენების საშუალებით რესპონდენტები იმ ინფორმაციას გვანვდიან, რაც შეიძლება ფარულად არსებობდეს და არ იყოს გაცხადებული. ფოკუს ჯგუფი გულისხმობს წინაწარ მიზნობრივად შერჩეული ისეთი ჯგუფის დაკომპლექტებას, რომელშიც მონაწილეობენ სხვადასხვა სპეციალობისა და შეხედულების პირები.

პირველ რიგში, გამოვყავით 11 სიტუაცია. ყოველი მათგანი მივანოღეთ დარგის სპეციალისტებს, რომლებიც ამ სიტუაციების შესაბამისობას ადგენდნენ. მიღებული რეკომენდაციების საფუძველზე სადისკუსიო გეგმაში შეტანილი სიტუაციები დაფიქვანეთ შვიდამდე, სადაც ბოლო სიტუაცია იძლევა პასუხს მონაწილეთა შეხედულებების, აზრებისა და კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების თაობაზე.

მოდელირებული სიტუაციების შეფასებისთვის ჩავატარეთ ორი ფოკუს ჯგუფი თითოეულ მათგანს ესწრებოდა 8-10 რესპონდენტი. მათი შერჩევა მოხდა მიზნობრივად, პროფესიის მიხედვით (კონფლიქტოლოგები და პოლიტიკის მეცნიერების დოქტორანტები).

ფოკუს ჯგუფები ჩავატარეთ პლატფორმა zoom-ის გამოყენებით, რადგან კოვიდ - 19 პანდემიის გამო ვერ მოხერხდა ფიზიკურად, ფოკუს ჯგუფის წევრებთან უშუალოდ შეხვედრა. თითოეულ ჯგუფში დისკუსია გაგრძელდა 2 საათი. კვლევის პროცესში დაცული იყო

ეთიკური სტანდარტები. დისკუსიის დასაწყისში მონაწილეებს გავაცანით კვლევის მიზანი. მათ შევეუთანხმდით კონფიდენციალობისა და აუდიო ჩანერის საკითხების შესახებ, ამის შემდეგ იწყებოდა დისკუსია. ფოკუს ჯგუფის დასრულების შემდეგ მომზადდა დეტალური ტრანსკრიპტი.

როგორც მოდერატორი, ვიყავით ნეიტრალური და ვაკვირდებოდით მსჯელობის მთელ პროცესს. ფოკუს ჯგუფის მონაწილეები გამოთქვამდნენ საკუთარ შეხედულებებს მოცემულ სიტუაციებთან დაკავშირებით, მათ ვუხსნიდით, რომ ეს იყო კონცეპტუალურ დონეზე დაშვებული სიტუაციები და მხოლოდ რეფლექსურ დონეზეა შესაძლებელი პასუხები. ფოკუს ჯგუფი ჩავატარეთ 2020 წლის დეკემბერსა და 2021 წლის თებერვალში. სიტუაციების მიწოდება ხდებოდა ვერბალურად. მონაწილეები აქტიურად იყვნენ ჩართულები დისკუსიის პროცესში.

სამეცნიერო ლიტერატურის მიმოხილვა

საკითხის შესწავლისა და დამუშავების დროს განვიხილეთ რამდენიმე ქართული და უცხოენოვანი სამეცნიერო ნაშრომი და დოკუმენტი: რომლებშიც მოცემულია ავტორთა შეხედულებები უსაფრთხოებასა და ევროკავშირის საგარეო პოლიტიკაზე. ვ. უოლცის, კ. გრეისის, ტ. ტარდის, რ. არტის, რ. ჯერვისის, მ. ვებერის, ს. კეიკელერისა და ტ. ტელროს, ბ.ბუზანისა და მ.კელსტრუჰის, ვ. მაისაიასა და გ. მალრაძის და სხვ.

საქართველო-ევროკავშირის ურთიერთობებისა და რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობების განხილვისას გამოვიყენეთ ს.ფიშერის, მ.კონიგის, კ. გოგოლაშვილის, ს.კაპანაძის, გ.გაბრიჩიძის, გ.მირიანაშვილის, ე.აკობიას, თ.გოლეთიანის თ.ზურაბიშვილის, თ.შარაშენიძის, შ.მალაშხიას, დ.ჯოჯუას, ა.სონლულაშვილის, მ.ემერსონისა და თ. კოვბირიძის და სხვ. სამეცნიერო ნაშრომები, ასევე, საინფორმაციო და ანალიტიკური მასალები, პარლამენტის დადგენილებები და ოფიციალური დოკუმენტები.

კონფლიქტების მართვის განხილვის დროს განსაკუთრებულად აღსანიშნავია მ. დოელის „ომისა და მშვიდობის გზები, რეალიზმი, ლიბერალიზმი და სოციალიზმი“ პ. სენარკლენისა და ი. არიფენის „საერთაშორისო პოლიტიკა, თანამედროვე თეორიები და ამოცანები“, რ. გუდინისა და პ. კლინგემანის „საერთაშორისო ურთიერთობები“, ე. მელანდერისა და კ. პიგაჩის „კონფლიქტების პრევენციის წრფივი მოდელი“ შ. ტომასის „კონფლიქტის სტრატეგია“. ბ. გიგერიხის „ვეროკავშირის სამხედრო კრიზისის მენეჯმენტი“, გ. ბელთაძის, ჰ.მელაძისა და ნ. სხირტლაძის „გადაწყვეტილებათა მიღების თეორიის საფუძვლები და მათი გამოყენება საზოგადოებრივ მცნოებებში“ რ. ჯორბენაძის „პოლიტიკური კონფლიქტების მართვა“ და სხვ.

აგრეთვე, გამოვიყენეთ ა. რაპოპორტის „თამაშის თეორია, როგორც კონფლიქტის მოგვარების თეორია“ ჯ. ნიუმენისა და ო. მორგენშტერნის მათემატიკური

თამაშის თეორია, რომლებიც ემყარება სტრატეგიის თამაშების თეორიებს.

ნაშრომის მოცულობა და სტრუქტურა

სადოქტორო ნაშრომი „ვეროკავშირის თავდაცვისა და უსაფრთხოების პოლიტიკა და საქართველოში კონფლიქტების დარეგულირება“ წარმოდგენილია A4-ფორმატით ტექსტის 162 გვერდი.

ნაშრომი შედგება შესავლის, სამი თავის, ათი პარაგრაფის, ექსპერტების გამოკითხვისა და დასკვნისაგან. ნაშრომის ბოლოს მოცემულია გამოყენებული ლიტერატურის სია და დანართი.

ნაშრომის ძირითადი შინაარსი

თავი I. ვეროპის თავდაცვისა და უსაფრთხოების პოლიტიკა: მიზნები, განვითარების ეტაპები, გადაწყვეტილებების მიღების ინსტრუმენტები და პროცესები (ქვეთავები: I.I. ვეროპის თავდაცვისა და უსაფრთხოების პოლიტიკის განვითარების ეტაპები;

I.II.ევროპის თავდაცვისა და უსაფრთხოების საგარეო პოლიტიკა; I.III. საქართველოს ევროპული ინტეგრაცია: მიზნები და ამოცანები).

სადისერტაციო ნაშრომში ნაჩვენებია ევროკავშირის თავდაცვისა და უსაფრთხოების პოლიტიკა საქართველოში არსებული კონფლიქტების დარეგულირებაში, ასევე, გამოვლენილია ის ძირითადი ფაქტორები, რომლებიც ხელს უწყობენ ან უშლიან აღნიშნულ პროცესებს.

ნაშრომის შესავალ ნაწილში გადმოცემული გვაქვს თემის აქტუალურობა, კვლევის მიზანი და ამოცანები, საკვლევი კითხვები, ჰიპოთეზები, საგანი და ობიექტი, თემის დამუშავების დროს გამოყენებული კვლევის მეთოდოლოგია და მეთოდები, სადისერტაციო ნაშრომის მეცნიერული სიახლე და პრაქტიკული მნიშვნელობა, დისერტაციის სტრუქტურა და ლიტერატურის მიმოხილვა.

პირველი თავის პირველ პარაგრაფში აღწერილია ევროპის თავდაცვისა და უსაფრთხოების პოლიტიკის

ეკოლუცია, გადაწყვეტილებების მიღების ინსტრუმენტები და პროცესები.

ამ თავში დეტალურად გავაანალიზებთ რამდენიმე მნიშვნელოვანი ისტორიული მოვლენა, რომლებმაც დიდი წვლილი შეიტანეს ევროკავშირის საერთო თავდაცვისა და უსაფრთხოების პოლიტიკის შემუშავებაში, ასევე, აღვწერეთ ევროპული საბჭოების ისტორია და საქმიანობა.

პირველი თავის მეორე პარაგრაფში განვიხილეთ ევროპის თავდაცვისა და უსაფრთხოების საგარეო პოლიტიკის შექმნის ისტორია, მიზანი და ამოცანები, ევროპის უსაფრთხოების გლობალური სტრატეგია, საგარეო ურთიერთობებისა და უსაფრთხოების პოლიტიკისა და, აგრეთვე, ევროპის უსაფრთხოებისა და თავდაცვის პოლიტიკის არსი, საფრთხეები და ევროკავშირის ჩართულობა უსაფრთხოების სექტორის მთელ რიგ სფეროებში.

პირველი თავის მესამე პარაგრაფში მოცემულია საქართველოს ევროპული ინტეგრაციის პრიორიტეტები

და ამოცანები, საქართველოსა და ევროკავშირს შორის პარტნიორობისა და თანამშრომლობის სფეროები, ევროპის თავდაცვისა და უსაფრთხოების პოლიტიკა და პერსპექტივები საქართველოსთან დაკავშირებით.

თავი II. უსაფრთხოების ახალი გამოწვევები მსოფლიოში და ევროკავშირის რეაქციები (ქვეთავები: II.I. ევროკავშირის თავდაცვისა და უსაფრთხოების პოლიტიკა შავი ზღვის რეგიონში; II.II. საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების ხელშეკრულება და ევროპის თავდაცვისა და უსაფრთხოების პოლიტიკა; II.III. საქართველოს ეროვნული უსაფრთხოების კონცეფცია; II.IV. ევროკავშირის მისია საქართველოში: ნარმატებები და გამოწვევები).

მეორე თავის პირველ პარაგრაფში აღწერილია შავი ზღვის რეგიონთან დაკავშირებული ევროკავშირის მიზნები და ამბიციები, მსოფლიო უსაფრთხოების დღის წესრიგისათვის შავი ზღვის რეგიონის მნიშვნელობა და შესაძლო ძალთა ბალანსის ცვლილება; გადმოცემულია

სამხრეთ კავკასიის ეთნოპოლიტიკური კონფლიქტები, როგორც რეგიონული უსაფრთხოების პრობლემა.

მეორე თავის მეორე პარაგრაფში გავაანალიზეთ ევროკავშირისა და საქართველოს შორის ასოცირების დღის წესრიგი, რომელიც განსაზღვრავს ერთობლივი მუშაობის ახალ პრიორიტეტებს, აღვნიშნეთ ევროკავშირის ჩართულობა საქართველოში დემოკრატიული პროცესების მხარდასაჭერად და არსებული კონფლიქტების დარეგულირებაში, აგრეთვე ევროკავშირის რეგიონული ჩართულობისა და უსაფრთხოების საკითხებზე თანამშრომლობის გაძლიერება.

მეორე თავის მესამე პარაგრაფში გადმოცემულია საქართველოს ეროვნული უსაფრთხოების კონცეფცია, რომელშიც ასახულია მთავარი საფრთხეები და გამოწვევები, აღწერილია საქართველოს მისწრაფება, განეწიანდეს ჩრდილო-ატლანტიკურ ალიანსსა და ევროკავშირში.

მეორე თავის მეოთხე პარაგრაფში განხილულია საქართველოში ევროკავშირის მონიტორინგის მისიის საქმიანობა, უენევის ფორმატის მნიშვნელობა, აგრეთვე, საქართველოს აქტიური მონაწილეობა დასავლეთის უსაფრთხოებაზე ორიენტირებულ მისიებში.

თავი III. ევროკავშირის მიდგომები კონფლიქტების დარეგულირების მიზნით (ქვეთავები: III.I. კონფლიქტების მოგვარების მექანიზმების თავისებურებანი და მათი ადგილი ევროკავშირის თავდაცვისა და უსაფრთხოების დოქტრინაში; III.II. საქართველო-რუსეთის ურთიერთობების გავლენა ევროკავშირის თავდაცვისა და უსაფრთხოების პოლიტიკაზე; III.III. ევროკავშირის ჩართულობა საქართველოს შიდა და გარე კონფლიქტების დარეგულირების მიზნით (ექსპერტული კვლევა და ანალიზი).

მესამე თავის პირველ პარაგრაფში ნაჩვენებია კონფლიქტების მოგვარების მექანიზმების თავისებურებანი და მათი დარეგულირების თეორიული

საფუძვლები. ევროკავშირის მისიის აქტიურობა კონფლიქტურ ზონებთან აღწერილია ჩ. მიტჩელის მოდელით, რომელიც გამოვიყენეთ არსებული გეოპოლიტიკური ვითარების უკეთესად გასაანალიზებლად.

მესამე თავის მეორე პარაგრაფში განხილულია რუსეთ-საქართველოს კონფლიქტის გავლენა ევროპის უსაფრთხოებაზე, აგრეთვე, ნაჩვენებია ევროკავშირის მიდგომები კონფლიქტების მოგვარებაში აფხაზეთისა და ცხინვალის² რეგიონებში.

მესამე თავის მესამე პარაგრაფში გაანალიზებულია ჩვენ მიერ ჩატარებული სოციალური კვლევა.

²ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქი, რომელიც მოიცავს ისტორიულ შიდა ქართლს. 1922 წელს სსრკ-ს შექმნასთან ერთად დაარსდა სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქი. საქართველოს სსრ უზენაესმა საბჭომ 1990 წლის დეკემბერში მიიღო დადგენილება ოლქის გაუქმების შესახებ და ეწოდა ცხინვალის რეგიონი. სეპარატისტულმა ძალებმა ამავე წელს გამოაცხადეს დამოუკიდებლობა და სახელმწიფოს უწოდეს სამხრეთ ოსეთის საბჭოთა დემოკრატიული რესპუბლიკა. საქართველოს კონსტიტუციაში რეგიონის აღსანიშნავად იხმარება ტერმინი „ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქი“, ხოლო სხვა ოფიციალურ დოკუმენტებში – „ცხინვალის რეგიონი“.

მათემატიკური თამაშის თეორიის გამოყენებით აღწერილია კონფლიქტში ჩართულ მხარეების ურთიერთდამოკიდებულება. თეორიის საშუალებით ნაჩვენებია, რა გავლენას ახდენს ერთი აქტორის გადაწყვეტილება მეორე აქტორის ქმედებაზე. თამაშის თეორია ამარტივებს საგარეო პოლიტიკაში არსებულ რთული ურთიერთობების აღქმას, აგრეთვე, გვეხმარება იმის პროგნოზირებაში, თუ როგორ განვითარდება ურთიერთობები სხვადასხვა სახელმწიფოს შორის, რაც, ხშირად, ლოგიკას არ ექვემდებარება.

ამ პარაგრაფში ჩვენ ვაანალიზებთ ნულჯამოვან, ცვალებადჯამოვან და კოორდინაციის თამაშებს „ირმის დილემას“ და „პატიმრის დილემას.“ კვლევის პროცესში ჩვენ გამოვიყენეთ „პატიმრის დილემის“ მოდიფიცირებული მოდელი, რომლის საშუალებით აღწერეთ ცხინვალის რეგიონში მიმდინარე და მოსალოდნელი პროცესები.

ბოლო ნაწილში განვიხილეთ და გავაანალიზეთ ექსპერტებთან ჩატარებული სიღრმისეული ინტერვიუები.

ჰიპოთეზების დადასტურების შედეგად, ჩამოყალიბებულია პასუხები საკვლევ კითხვებზე და წარმოდგენილია კვლევის შედეგები.

დასკვნა

თანამედროვე ეტაპზე ევროკავშირი წარმოადგენს მსოფლიოს ერთ-ერთ უდიდეს ეკონომიკურ აქტორს. შეიძლება ითქვას, რომ მისი ეკონომიკური მიღწევები სუპრანაციონალურ დონეზეა, ხოლო მისი საგარეო და უსაფრთხოების პოლიტიკა ჯერ კიდევ დასახვეწია. ამის ერთ-ერთი მიზეზია სხვადასხვა ხელისშემშლელი ფაქტორი.

- აღიარებულია, რომ როგორც შიდა, ასევე, გარე კონფლიქტების მოგვარება, თავის მხრივ, მოითხოვს დიფერენციულ მიდგომას. არასწორმა პოლიტიკამ შეიძლება დიდი ზიანი მიაყენოს სახელმწიფოს და გამოიწვიოს პოლიტიკური რეგრესი. შიდა პოლიტიკური დაპირისპირება,

ხშირ შემთხვევაში, ხდება გარე კონფლიქტების წარმოშობის მიზეზი.

- ჩატარებული კვლევის შედეგად მიღებულმა ინფორმაციამ გვიჩვენა, რომ საერთაშორისო ორგანიზაციების მხარდაჭერა, კერძოდ, ევროკავშირის ჩართულობა მსოფლიოს კონფლიქტებში, მათ შორის, საქართველოსთვის არის ძალიან მნიშვნელოვანი. კვლევის დროს გამოიკვეთა, რომ გამოკითხული ექსპერტების, სპეციალისტებისა და ახალგაზრდების უმეტესობა ევროკავშირს განიხილავს, როგორც კონფლიქტების შემაკავებელ ძალას და მათი მხარდაჭერის იმედი აქვთ. ეს შეხედულება განმტკიცებულია ევროკავშირის მონიტორინგის მისიით. დღესდღეობით, საქართველოში ევროკავშირის ქმედება განაპირობებს ცეცხლის შეწყვეტის ხელშეკრულებაზე მონიტორინგის განხორციელებას. ევროკავშირის ჩართულობას საქართველოს კონფლიქტებში, დიდი

მნიშვნელობა აქვს ქვეყნისთვის მიუხედავად იმისა, რომ მისი უფლებები შეზღუდულია და ამიტო სხირად ხდება უსაფრთხოების დარღვევა. ამჟამად სამწუხაროდ არ ხდება ევროკავშირის მისიის ფორმატის გაფართოება, და უახლოეს მომავალში არც ძირეული ცვლილებები იგეგმება. საქართველოსთვის მისიას პარტნიორისა და მხარდამჭერის მნიშვნელობაც აქვს.

- კვლევის შედეგებმა დაგვანახა, რომ მხოლოდ ევროკავშირი ვერ იქნება ქვეყნებს შორის კონფლიქტების მოგვარების გარანტი და ვერც ეკონომიკური განვითარების მამოძრავებელი ძალა, თუ, პირველ რიგში, შიდა პოლიტიკური კონფლიქტები არ იქნება მოგვარებული. აუსცილებელი და მნიშვნელოვანია ხელისუფლებასა და ოპოზიციის შორის კომუნიკაცია, ასევე, აფხაზებსა და ცხინვალის რეგიონის მოსახლეობასთან კავშირის დამყარება, თუმცა, სახელმწიფომ დღემდე ვერ

მოახერხა არაა ამ მიზნების განხორციელების ეფექტიანი გზები გამონახვა.

- ისეთი განვითარებადი სახელმწიფოსთვის, როგორც საქართველოა, უდავოდ, მნიშველოვანია სწორი პოლიტიკის გატარება, თუნდაც იმ ქრესტომათიული მიზეზის გამო, რომ კონფლიქტების მოგვარებას აზრი აქვს ქვეყნის პოლიტიკური და ეკონომიკური ტრანსფორმაციის პროცესში. სახელმწიფომ უნდა შეძლოს, იპოვოს კონფლიქტების აღმოფხვრის გზები ისეთი სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციის დახმარებით, რომლებსაც შეუძლიათ გეგავლენა მოახდინონ დაპირისპირებულ მხარეებზე. ევროკავშირის ჩართულობას არშეიძლება ვუნოდოთ პოსტკონფლიქტური, რადგან კონფლიქტი ჯერ არ დასრულებულა. საფრთხის წინაშე დგას საქართველოს მშვიდობიანი და დემოკრატიული განვითარების პერსპექტივები, რადგან კონფლიქტები დღემდე მოუგვარებელია

და ჯერ კიდევ არსებობს მათი ხელახლა გაღვივების ალბათობა.

- გლობალური კონტექსტიდან გამომდინარე, რა თქმა უნდა, შეგვიძლია თამამად ვთქვათ, რომ ევროკავშირი არის მსოფლიოში წარმატებული, პროგრესული ორგანიზაცია, რომელიც აქტიურ მონაწილეობას იღებს კონფლიქტების მოგვარებაში, თუმცა, პოსტსაბჭოთა ტიპის კონფლიქტებზე, რიგი მიზეზების გამო, იგივეს ვერ ვიტყვი. სამხრეთ კავკასიაში არსებული კონფლიქტები გაცილებით უფრო რთულია, ვიდრე ამ საკითხს ევროპაში განიხილავენ.
- 2008 წლის საქართველო-რუსეთის ომმა განაპირობა საქართველოსა და ზოგიერთი სამხრეთ კავკასიის ქვეყნების დაახლოება ევროკავშირთან. თუმცა, ამ ომში, ევროკავშირის მშვიდობიანი მისიის ჩართულობის მიუხედავად ის უძლური აღმოჩნდა საგარეო საფრთხისა და კონფლიქტების მოგვარებაში, ვინაიდან მასში

მესამე ძალა - რუსეთის ფედერაცია - იყო ჩართული. აღსანიშნავია, რომ სამხრეთ კავკასიის კონფლიქტების მოგვარებაში რუსეთი მთავარ ხელისშემშლელ ფაქტორს წარმოადგენს. ის ეწინააღმდეგება რეგიონში ევროკავშირის ინტერესების გაფართოვებას.

- პოსტსაბჭოთა სივრცეში შექმნილი კონფლიქტები არის გლობალური გამოწვევა არა მარტო ევროკავშირისთვის, არამედ მთელი მსოფლიოსთვის. ევროკავშირისთვის სერიოზულ საფრთხეს წარმოადგენს კავკასიაში არსებული დაპირისპირება ეთნოკონფლიქტები ამან შეიძლება არა მარტო კავკასიის, არამედ ევროპის დესტაბილიზაციაც გამოიწვიოს, ვინაიდან კონფლიქტების განახლების შემთხვევაში ლტოლვილების დიდი მასა დაიძრება ევროპისკენ.
- რუსეთი მოუგვარებელ კონფლიქტებს იყენებს, როგორც ინსტრუმენტს საქართველოზე

კონტროლის განსახორციელებლად. მოსკოვის მიზანია, შეინარჩუნოს გავლენა იმ სივრცეზე, რომელსაც ერთ დროს საბჭოთა კავშირი ერქვა და ამიტომ დაინტერესებულია, რეგიონში მუდმივად იყოს კონფლიქტი, დაძაბულობა და არეულობა, რადგან ასეთ პირობებში მისთვის გავლენის შენარჩუნება ადვილია. აქედან გამომდინარე, ის ყოველთვის შეეცდება, ჩაშალოს მოლაპარაკებები, ქვეყანა ჩართოს მიუღებელ გარიგებებში, არ დაუშვას ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა. კვლევის შედეგებმა გვიჩვენა, რომ საჭიროა, კონფლიქტების დარეგულირების დროს, რუსეთთან ურთიერთობაში გამოყენებული იყოს მოქნილი დიპლომატია. ასევე, უნდა მოხდეს კონფლიქტში ჩართული სუბიექტების საჭირო და მნიშვნელოვანი შეთავაზებებით დაინტერესება. განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს დიალოგი იმ ქვეყნებთან, რომელთაც უშუალოდა არიან

ჩართულები ამ დაპირისპირებებში. კონფლიქტის ტრანსფორმაცია არ გამოირიცხავს რუსეთთან დიალოგს, იმ შემთხვევაში, თუ დათმობები შეეხება კონფლიქტის მოგვარების გზების გამონახვას.

- ვფიქრობთ, ევროკავშირი, ამ შემთხვევაში, თავისი შიდა პრობლემებით უფრო არის დაკავებული, ვიდრე მსოფლიო კონფლიქტებით და ლიდერის პოზიცია ამერიკის შეერთებულ შტატებს დაუთმო. ევროკავშირი ცდილობს, რუსეთზე სანქციების გავრცელებას აშშ-ს პოლიტიკის ქუდქვეშ, რადგან ევროკავშირის წევრი ქვეყნები ეკონომიკურად და ენერგეტიკულად დამოკიდებული არიან რუსეთზე და რაციონალური ინტერესების გამო იძულებული არიან ითანამშრომლონ ისეთ ავტორიტარულ სახელმწიფოსთან, როგორიც არის რუსეთი.

ჩვენი კვლევის შედეგად დასტურდება, რომ 21-ე საუკუნეში სუპრანაციონალური ორგანიზაციები მშენებლოვან როლს ასრულებენ უსაფრთხოებისა და მშვიდობის შენარჩუნების საკითხში. ევროკავშირი,

როგორც დამოუკიდებელი მოთამაშე, აქტიურად არის ჩართული მსოფლიოს კონფლიქტების მოგვარებაში, საქართველოში კი ევროკავშირის თავდაცვისა და უსაფრთხოების პოლიტიკა მხოლოდ პოლიტიკური მხარდაჭერით შემოიფარგლება. მას არ აქვს სხვა რეალური ქმედითი მექანიზმები, რომლებიც უფრო ძლიერსა და აქტიურს გახდიდა მათ, ამ კონფლიქტების მოგვარებაში. ამ მიმართულებით უმთავრეს პრობლემას წარმოადგენს ევროკავშირის წევრი სახელმწიფოების პოლიტიკური ნების არქონა და არასაკმარისი კოორდინაციის არსებობა.

- მიგვაჩნია, რომ საჭიროა საქართველოში აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონში მიმდინარე კონფლიქტების მოგვარებაში ახალი აქტორების ჩართვაც, მაგალითად, საერთაშორისო ორგანიზაციების, უშუალო დიალოგი რუსეთთან, რადგან მხოლოდ მონიტორინგით ვერ გადაიჭრება არსებული კონფლიქტები.

ინფორმაცია ნაშრომის აპრობაციის შესახებ

კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საგამოცდო კომისიაში დაცულ იქნა სამი კოლოკვიუმი და ერთი სემინარი.

სამი კოლოკვიუმი (თითოეული არის სადისერტაციო ნაშრომის ნაწილი)

1. **კოლოკვიუმი** - I. ევროპის თავდაცვის და უსაფრთხოების პოლიტიკა: მიზნები, განვითარების ეტაპები, გადანაცვლებების მიღების ინსტრუმენტები და პროცესები;

2. **კოლოკვიუმი** - II. უსაფრთხოების ახალი გამოწვევები მსოფლიოში და ევროკავშირის პასუხები;

3. **კოლოკვიუმი** - III. ევროკავშირის მიდგომები კონფლიქტების მოგვარების მიმართულებით (ექსპერტული კვლევა და ანალიზი).

თემატური სემინარი (ეძღვნება დარგის/ქვედარგის აქტუალურ საკითხს და არ წარმოადგენს სადისერტაციო

თემის ნაწილს) ორგანიზაციაში რგოლებს შორის კონფლიქტი.

სადისერტაციო ნაშრომის ძირითადი შინაარსი გამოქვეყნებულია შემდეგ პუბლიკაციებში:

1. ევროკავშირი: უსაფრთხოება და კონფლიქტების პრევენცია (საქართველოს მაგალითზე)
რეფერირებადი საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალი „პოლიტო/LOGOS, III გამოცემა, 2021 წ.

2. Regional Security Aspects of the EU Foreign Policy: The Georgian Conflicts Case-Study
რეფერირებადი საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალი „ANTE PORTAS Security Studies“, N 14-ში. 2020 წ.
(ინგლისურ ენაზე)

3. ევროკავშირის დახმარების ინსტრუმენტები პოსტსაბჭოთა სივრცეში (საქართველოს მაგალითზე)
რეფერირებადი საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალი სამართალი და ეკონომიკა მე-10 გამოცემა 2019წ.

საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციები

1. EU Conflict Resolution Strategy On the example of regional security in the South Caucasus

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი საერთაშორისო კონფერენცია „სივრცე, საზოგადოება, პოლიტიკა“ 21/06/2021წ.

2. ევროკავშირის სტრატეგია კონფლიქტების მოგვარებში (სამხრეთ კავკასიის რეგიონული უსაფრთხოების მაგალითზე)

შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტი, „აბრეშუმის გზის მე-15 დისტანციური საერთაშორისო კონფერენცია“ 09/10/2020წ.

3. EU Conflict Resolution Strategy on the Example of Regional Security in the South Caucasus

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი საერთაშორისო კონფერენცია „სივრცე, საზოგადოება, პოლიტიკა“ 22/06/2020წ.

4. „ჰიბრიდული ომის“ გეოსტრატეგიული ასპექტები და რაობა (მეთხე თაობის ომი) - კიბერომის

მაგალითზე

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი საერთაშორისო კონფერენცია „სივრცე, საზოგადოება, პოლიტიკა“ 21/06/2019წ.

5. ევროკავშირის დახმარების ინსტრუმენტები პოსტსაბჭოთა სივრცეში (საქართველოს მაგალითზე) საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ევროკავშირის გაფართოება - პრობლემები და პერსპექტივები“

საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტი 20/05/2019წ.

Caucasus International University

Faculty of Social Sciences

Doctoral Educational Program in Political Sciences

Rigt of Authorship

Miranda Mikadze

EU defense and security policy and

Conflict resolution in Georgia

Abstract dissertation Presented for degree of Doctor of
Political Science

Tbilisi, 0142, Georgia

2021

Scientific Supervisors:

Vakhtang Maisaia

Doctor of Political Science,
Professor at Caucasus International University

Revaz Jorbenadze

Doctor of Psychology,
Professor at Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

Official reviewers:

Guguli Magradze

Doctor of Psychology,
Professor of the Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

Eka Beraia

Doctor of American Studies,
Assistant Professor at Caucasus International University

The defense of the dissertation will take place on December 23, 2021, at 14:00 pm, in the Dissertation Council of the Caucasus International University Faculty of Social Sciences.

Address: 0141, Tbilisi, Chargli Street N 73, Caucasus International University, Building I, Room 305.

The dissertation is available in the library of Caucasus International University.

Secretary of the Dissertation Board **Petre Mamradze**,
Associate Professor of the Caucasus International University

annotation

In the dissertation we represent the EU defense and security policy in the settlement of the conflicts in Georgia. We also show the main factors that promote or hinder these processes.

Our scientific work consists of an introduction, three chapters, ten paragraphs, experts research and a conclusion. A list and references of the used literature are attached to the work.

In the introduction of our dissertation we focus on the actuality of the topic, the purpose and objectives of the research, exploring issues, hypotheses, a subject and an object, the methodology and methods used for the studying and analyzing the topic, scientific novelty and practical significance of the work as well as the dissertation structure and literature review.

In the first paragraph of the first chapter we describe the evolution of the European defense and security policy, decision-making instruments and processes. In the historical context we analyze how the Europeans shaped their defense and security policies.

In this chapter we describe in detail some important historical events that have made a significant contribution to the development of the EU's total defense and security

policy, as well as history and activities of the European Councils.

In the second paragraph of the first chapter we consider the history, goals and objectives of the European defense and security policy, the global security strategy, foreign relations and a security policy, as well as the essence of the European security and defense policy, threats and the EU involvement in a number of spheres of the security sectors.

In the third paragraph of this chapter we show the priorities and objectives of Georgia's European integration, areas of partnership and cooperation between Georgia and the EU, the European Defense and Security Policy and perspectives concerning Georgia.

In the first paragraph of the second chapter we describe the goals and ambitions of the EU connecting with the Black Sea region, its importance for the world security agenda and the probable changes in the balance of power, ethno political conflicts in the Tskhinvali region as a problem of the regional security.

In the second paragraph of this chapter we analyze the Association Agenda between the EU and Georgia, that determines new priorities for their joint work. There we also indicate the EU's involvement in supporting democratic processes in Georgia and in resolving existing conflicts. We

pay special attention to the strengthening of the EU to cooperation in the regional security issues.

In the third paragraph of the second chapter we represent the conception of the national security of Georgia's, which reflects the main threats and challenges of the country. We describe the aspiration of the Georgian society to become a member of the North Atlantic Alliance and the European Union.

In the fourth paragraph of the second chapter we discuss the EU's mission in Georgia, the EU - Georgia agreement and the responsibility of the EU Monitoring Mission in Georgia, the importance of the Geneva format, as well as Georgia's active participation in the Western security missions.

In the first paragraph of the third chapter we describe the features of the mechanisms of the conflicts regulation and the theoretical foundations of then settlement, actualizes regulation. The of the EU mission near the conflict zones is described in Ch. Mitchell's model, used for better to understand in the current geopolitical situation.

In the second paragraph of the third chapter we focus on the impact of the Russian-Georgian conflict on the European security and the EU's approaches to the conflicts regulation, in the regions of Abkhazia and Tskinali.

In the last paragraph we discuss and analyzes expert's interviews. The experts underline the EU's defense and security policy in the world and it's role in resolving the internal and external conflict in Georgia.

After studying scientifically the topic and conducting the social research we have established that the support of the international organizations, particularly the EU's involvement in the world conflict, is very important. However, the EU defiance and security policy in Georgia is limited only to a political support. The EU has no other real effective mechanisms to become stronger and more active in resolving these conflicts. It should be noted that the EU member states have no political will of it and this is a main problem.